

Jaarverslag

Schooljaar 2023 - 2024

Stichting Jeugd Theater School Curaçao Drazans
Leslocatie & kantoor: Kaya Jonge Wacht 8, Pietermaai – Curaçao
info@drazans.com / +5999 560 56 56
www.drazans.com

Inhoudsopgave

Inleiding	pag 3
Drazans in de media	pag 4
Drazans Visie en Missie	pag 8
Schooljaar 23 24 in vogelvlucht	
Lessen en voorstellingen	pag 9
Kòrsou den nos Bista	pag 10
Drazans en talentontwikkeling	pag 12
Drazans in de Wijk	pag 15
Drazans en Aruba	pag 17
Bedrijfsvoering	
Organisatiestructuur en Governance	pag 20
Personeel en Fair Practice Code	pag 21
Een inclusieve organisatie	pag 23
Bereik	pag 25
Verslag Raad van Toezicht	pag 25
Financiën	
Toelichting	pag 27
Financieel jaarverslag CFS Global	pag 28

Inleiding

Het afgelopen jaar heeft het team van Drazans zich vol overgave ingezet om nog meer kinderen en jongeren op het eiland te bereiken. Als een bruisende school voor creativiteit en talentontwikkeling geloven we dat kunst een krachtige manier is om jonge mensen te inspireren, te verbinden en te laten groeien.

Dit jaar hebben we ons opnieuw gepositioneerd als kartrekker in samenwerking met culturele partners, scholen, kunstenaars en lokale en internationale initiatieven en opleidingen. We hebben bestaande banden versterkt en nieuwe verbindingen gelegd. Samen hebben we prachtige programma's gerealiseerd die de jeugd van het eiland inspireren en ruimte bieden om te ontdekken en te groeien. Deze samenwerkingen zijn essentieel voor onze ambitie om theater blijvend een rol te laten spelen in het leven van kinderen en jongeren.

Zo werkten we tijdens ons talentontwikkelingstraject samen met culturele instellingen, coaches en jongeren uit Aruba en Suriname. Maar liefst 5 jongeren van de 35 deelnemers van het talentenproject Week Zonder Naam Curaçao 2024 stroomden door naar het kunstvakonderwijs in Nederland. Als instellingen werken we gezamenlijk aan het versterken van de talentketen in het Caribisch Gebied.

Binnen onze educatieprojecten nam de theatrale expositie 'Korsou den nos Bista' een grote plek in dit jaar. Ruim 45 jongeren van diverse komaf spraken zichzelf uit over elkaar en over hun wensen en zorgen voor het eiland. Deelnemers kwamen erachter dat ze – ondanks dat ze opgroeiden in totaal andere wijken en milieus – ook veel dezelfde interesses en gedachten deelden. Waar jongeren aan het begin huiverig waren ten aanzien van samenwerking, heeft het project gezorgd voor verbinding en herkenning ten aanzien van elkaar. Deze samenwerkingen helpen ons niet alleen om een divers aanbod te bieden, maar ook om de kracht van theater en kunst voor de jeugd toegankelijk te maken.

Onze missie blijft onveranderd: kansen creëren voor de jeugd. We willen hen niet alleen bereiken, maar ook een platform bieden waar ze zichzelf kunnen ontdekken, ontwikkelen en kunnen schitteren.

Met trots kijken we terug op de stappen die we in 2024 hebben gezeten. Met een blik op het nieuwe jaar zijn we vastberaden om onze projecten te bestendigen en verder te verbeteren. Dit kunnen we alleen steunen dankzij de steun van een geweldig team van docenten, vrijwilligers, betrokken fondsen, bedrijven en iedereen die ons op welke manier dan ook heeft gesteund. Deze inzet en het vertrouwen maakt dat we vol energie in een volgend theaterjaar onze missie voortzetten!

Drazans in de media

zaterdag 20 januari 2024

Drazans - Week Zonder Naam

'Dit project is een

"Wij ondersteunen talentvolle jongeren van het eiland met ambitie voor theatervakonderwijs zo veel mogelijk in de weg daar naartoe", aldus Inet Arts, directeur van Jeugdtheaterschool Drazans. Van 21 tot 28 januari vindt er weer een projectweek plaats, waar talenten uit allerlei disciplines (dans, theater, muziek, visual arts) uit Curaçao, Aruba en Suriname aan meedoen. In deze week maken ze in groepen een interdisciplinaire performance aan de hand van een thema. Op 28 januari worden de performances aan het publiek getoond.

door Judith Ledeboer - foto's Drazans/Manor Hoefman/Irina Boserko

In 2009 werd de stichting Jeugdtheaterschool Drazans opgericht door Etta Androae. In Nederland schoten jeugdtheaterscholen in die tijd als paddenstoelen uit de grond. Op Curaçao was er geen of weinig aanbod op dat gebied, hoewel er veel talent is op het eiland. Het doel van de stichting was dan ook om theateraanbod voor de jeugd te creëren en talent kansen te bieden. Er is sinds de oprichting veel veranderd. "De laatste jaren heeft de school zich ontwikkeld. We hebben ingespeeld op trends in cultuur en maatschappij en zijn ook andere doelgroepen gaan bereiken", aldus Maaike Kem-

pers, die jarenlang directeur was van de stichting en het stokje vier jaar geleden overdroeg aan Arts. Kempers is nog steeds nauw betrokken bij de organisatie en het realiseren van het doel van de stichting. Zij woonde jarenlang op Curaçao. Nu woont ze met haar gezin in Nederland. Arts: "We zijn actief de wijken in gegaan om daar les te geven aan kinderen die normaal gesproken niet in aanraking komen met theater en om hen een kans te bieden hun talent te ontplooiën." Kempers vult aan: "Drazans bestaat uit een jeugdtheaterschool met eigen lessen en een community afdeling van waaruit lessen gegeven worden aan basis-

scholen in aandachtswijken op het eiland. We maken ook educatief-maatschappelijke voorstellingen met kinderen en jongeren waarmee we naar die scholen en wijkcentra gaan. Talentvolle of gemotiveerde kinderen uit gezinnen die minder te besteden hebben, kunnen bij ons op les komen via sponsorplekken." De theaterschool is sinds 2015 gevestigd in Pietermaai. Het is een verzamelgebouw waar meerdere kunstscholen bij elkaar zitten. "Dat is praktisch, we delen de overheadkosten en we doen aan 'kruisbestuiving'", aldus Arts. Er zijn voorgedoorde plannen om met drie scholen naar

een andere locatie te gaan. Dankzij een financier wordt dat mogelijk gemaakt.

In de afgelopen jaren hebben steeds meer talentvolle jongeren aangegeven dat zij de wens hebben om door te stromen naar een theatervakopleiding in Nederland. Volgens Kempers is dat vanaf Curaçao vaak een grote stap voor deze jongeren. "Er zijn veel financiële en geografische drempels. Zo kunnen jongeren met ambitie in de podiumkunsten op het eiland niet zo gemakkelijk voorstellingen bezoeken, zich voorbereiden op audities of vakopleidingen bezoeken. Er zijn hier minder mogelijkheden om te zien wat de wereld op het gebied van theaterkunsten en kunst in het algemeen te bieden heeft. Er zijn weinig mogelijkheden om te proberen wat zo'n theateropleiding eigenlijk inhoudt. Daar wordt hier ook niet veel voorlichting over gegeven. Daarnaast zijn vliegtickets duur. Audities bij theateropleidingen in Nederland worden verspreid door het jaar georganiseerd. Het is onmogelijk voor jongeren om voor acht audities over te vliegen. In de loop der jaren zagen we die belemmeringen door ervaring met talenten en de gesprekken met ouders en decanen op scholen."

Zo ontstond vijf jaar geleden het idee om de Week Zonder Naam naar Curaçao te brengen. Dit project wordt al jarenlang aangeboden op de Hogeschool Kunsten Utrecht (HKU). Op die manier lezen jongeren niet slechts op een website wat het betekent om

naar een theateropleiding te gaan, maar kunnen ze aan den lijve ervaren hoe zo'n opleiding is en welke vaardigheden er gevraagd worden.

In 2020 werd die week voor het eerst georganiseerd, als pilot. Er was direct steun van het Prins Bernard Cultuurfonds. De eerste keer was volgens Arts en Kempers spannend. "We gingen iets opzetten wat nieuw was en tegelijkertijd wilden we een eigen lokale draai geven aan het project. In Utrecht werken ze tijdens die week altijd met een thema dat geheel blijft tot de eerste dag van de week. Dat namen we over. Momenteel wordt er in Utrecht én op Curaçao elk jaar vanuit hetzelfde thema gewerkt. Op de eerste dag, de kick-off dag, wordt het thema bekendgemaakt. Op Curaçao zorgen we elk jaar voor gastdocenten die dit thema inleiden bij de jongeren via bijzondere (kunst)workshops. Dit kunnen theaternemers of kunstenaars zijn, maar ook wetenschappers, docenten of andere mensen die vanuit hun beroep, afkomst of passie een binding hebben met het thema. Zij belichten het thema vanuit hun expertise. We zochten direct vanaf het eerste jaar de samenwerking op met andere lokale kunstinstellingen, kunstdocenten van middelbare scholen of andere theaternemers. Op die manier werden talenten van andere disciplines aangedragen. Op deze eerste kick-off dag worden er dan ook groepen gemaakt waarbij we alle talenten en disciplines door elkaar mixen: schrijvers,

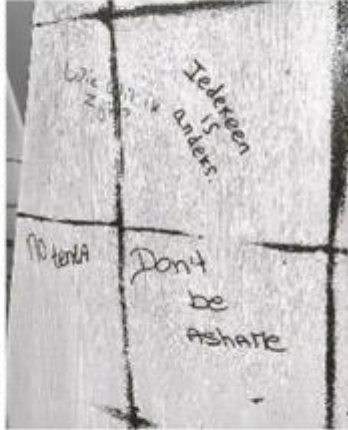
Inet Arts (r.): "De Week Zonder Naam is de gelegenheid bij uitstek voor jongeren op Curaçao om hun talenten te laten zien."

Drazans met theatraal interdisciplinair educatieproject

WILLEMSTAD — Jaarlijks maakt Drazans een educatieve voorstelling voor leerlingen in het funderend en middelbaar onderwijs. Voor de nieuwste voorstelling 'Shame' (schaamte) werkten vier talentvolle jongeren samen met theatermaker van Drazans Nadieh Tigchelaar, beeldend kunstenaar Amir Roseburg en spoken word-artiest Ralph Winédt. In deze meertalige, interdisciplinaire voorstelling spelen de vier actrices herkenbare situaties en personages rondom het thema schaamte.

Iedereen kent volgens Drazans het gevoel dat je wil wegzakken door de grond, dat je onzichtbaar zou willen zijn. Het moment dat het bloed van je trossen naar je hoofd trekt. 'Alle kinderen en jongeren ervaren gevoelens van schaamte wanneer ze opgroeien. Door het ontwikkelen en spelen van een voorstelling heept Drazans dit thema in een verfrissende en theatrale manier onder de aandacht te brengen en bespreekbaar te maken bij jong publiek.'

Kwetsbaarheid
De basis van deze voorstelling voor middelbare scholieren zijn vier persoonlijke

monologen van de spelers over hun eigen momenten van schaamte. Actrices Rayla Hreijuan, Eva Verton, Yara Rietveld en Shanté da Costa Gomez wisselen poëtische monologen af met grappige dialogen, schamtelose momenten, pijnlijke, maar ook herkenbare confrontaties met openhartige gedachtes. Het geheel wordt omlijst door zo-

wel bestaande muzikale nummers maar ook door - door de spelers - geschreven teksten, waarbij ze zichzelf begeleiden op gitaar en ukulele. Het decor - ontworpen door Inet Arts en Amir Roseburg - heeft een belangrijke rol in dit stuk. Soort verbeeldt het de we-heljes op een school, met 'toiletpoetry' op de muren. Op andere momenten

zijn het draadseizoen, waarbij de ene kant van de deur de kwetsbaarheid van schaamte symboliseert en de andere kant juist de vrolijke buitenkant, waarachter iedereen zichzelf wel eens verborgt.

Rollmodellen
Aansluitend op de voor-

stelling is er een interactief programma voor het publiek. De spelers gaan in gesprek met publiek en voeren opdrachten uit rondom het thema. De ervaring leert dat kinderen en jongeren sneller een boodschap aannemen van 'peereducators', jongeren die ongeveer

dezelfde leeftijd hebben. Deze rolmodellen zetten het jonge publiek eerder aan het denken, waardoor de informatie beter bekijft. **Openbare voorstelling**
Afgelopen week speelden de vier actrices op diverse scholen op het eiland

voor jongeren. In juni zal de voorstelling langs een aantal wijkcentra gaan. Aanstane zaterdag 6 mei spelen de actrices een openbare voorstelling op het Instituto Buena Vista. Reserveren kan via app 560-5656 of e-mail: info@drazans.com.

Nieuw creatief 'Gap year'-programma bij Drazans

WILLEMSTAD — Jeugdtheaterschool Drazans komt dit schooljaar met een nieuw aanbod voor jongeren die een tussenjaar nemen. In het programma van dit zogeheten 'gap year' kunnen jongeren binnen de jeugdtheaterschool hun creatief talent uitdiepen, hun eigen visie ontwikkelen en maken ze een concreet plan voor hun toekomst. In tien maanden tijd zullen zij hun eigen fascinaties, verwachtingen en ambities beter in beeld krijgen, waardoor zij een scherpere keuze voor de toekomst kunnen maken. Het programma is speciaal bedoeld voor jongeren die 18+ zijn, of die al klaar zijn met vsbo, havo of vwo.

De afgelopen jaren heeft Drazans veel geïnvesteerd in talentontwikkeling voor jongeren. Jongeren van twaalf jaar en ouder die op zoek zijn naar meer uitdaging binnen theater, kunnen terecht bij de 'Groundbreakers'. Dit is een klas voor jongeren waarin extra aandacht is voor speltechniek, het ontdekken van meerdere disciplines en de ontwikkeling van een beginnende eigen visie op

acteren en theaternemen. Voor jongeren vanaf vijftien jaar en ouder met ambitie voor een theateropleiding is er het 'Stagecreatorprogramma'. Jonge talenten krijgen verdiepende theaterlessen, speciale talentprojectweken, spelen in voorstellingen en kunnen deelnemen aan auditiecoaching. Hierin wordt onder andere samengewerkt met opleidingen als HKU Theater en de theateropleiding aan de Theaterschool Utrecht.

Toekomststromen
Daarnaast begeleidde Drazans jaarlijks een aantal individuele jongeren die

hun middelbare school al afgerond hadden en graag bij Drazans een aantal dagen in de week een tijdsbesteding en verdieping zochten op het gebied van de kunsten. Sinds dit jaar is het mogelijk voor jongeren om mee te doen aan het 'Gap year', waarin zij twee dagen per week een programma volgen vol theater en andere creatieve vakken als dans, schrijven, muziek en beeldende kunst. Creatieve en presentatievaardigheden worden hierin ontwikkeld en versterkt.

In de overige groepslessen is er aandacht voor de ontwik-

keling van een eigen visie op de toekomst waarbij er gebruikgemaakt wordt van onder andere lessen filosofie, debatteren en visuele denkstrategieën. Tot slot krijgen deelnemers de kans om onder de vleugels van Drazans een eigen kunstproject uit te voeren met behulp van coaching van professionals van Drazans.

'Gap day'
Voor alle jongeren die momenteel een tussenjaar volgen en zin hebben in een ontmoeting met jongeren die in dezelfde fase zit-

ten, organiseert Drazans op 11 oktober van 10.00 uur tot 13.00 uur een speciale 'Gap day'. Tijdens deze dag zullen er verschillende creatieve workshops gegeven worden. Hierin zullen uitwisseling van ervaringen en toekomststromen en het creëren van inzichten op speelse wijze centraal staan.

De dag wordt gehouden bij Drazans en is niet gratis. Voor meer informatie of aanmelden kan men mailen naar info@drazans.com of bellen naar 560-5656.

Culturele kunstvoorstelling door scholieren

WILLEMSTAD — Het Vespucçi College, VSBO St. Josef, Het Curaçaosch Museum en Dramas Jeugd Theater-scholen gaan, na twee jaar samen te hebben gewerkt aan het project *Kòrsou den nos bista* 'Curaçao Door Onze Ogen', deze tentoonstelling op 7 maart in Het Curaçaosch Museum.

De studenten van deze scholen hebben de afgelopen twee jaar gewerkt aan verschillende kunstwerken uit verschillende disciplines. In oktober 2022 vond de gezamenlijke kick-off plaats van het project. Hierin deden alle scholen een voorstel voor het werk in Het Curaçaosch Museum, waar ze een de hal van 20 eigenzinnige, artistieke opstellingen hebben kunnen plaatsen.

In de eerste fase van het project kregen de leerlingen kennis met de verschillende disciplines onder leiding van de docenten. Het resultaat werd getoond met een tentoonstelling van de werken van de leerlingen. Het resultaat werd getoond met een tentoonstelling van de werken van de leerlingen.

Het veld werd nu de tentoonstelling van de leerlingen. Het veld werd nu de tentoonstelling van de leerlingen. Het veld werd nu de tentoonstelling van de leerlingen.

In de tweede fase stond de tentoonstelling van de leerlingen.

aan mening over de lessen aan de hand van stellingen die een 'wereld' kregen. In de derde fase van het project stond de tentoonstelling van de eigenzinnige opstellingen. De leerlingen werden hierbij begeleid door professionals tijdens workshops, waarin ze waardevolle vaardigheden opdeden. Ze leerden te met zelfvertrouwen van een groep staan en in een workshop presentatie. Daarnaast deden experts van Profund van kennis over marketingstrategieën. 'Het klinkt als een exponentie onder de aandacht'.

Ondanks werken alle jongeren samen in Het Curaçaosch Museum om de laatste hand te leggen aan hun eigen exposities. 'Kòrsou den nos bista' is een cultureel programma. In de tentoonstelling zullen bezoekers de verschillende stappen in de geschiedenis van de studenten, maar ook de leerdoelen van het project, horen en zien. Het resultaat van Curaçao zullen zien middelen kunstwerken.

behooren in samenwerking op 7 maart van 10.00 tot 12.00 uur in Het Curaçaosch Museum. Thema is het op deze dag de 10e verjaardag van het museum.

Speciaal voor middelbare scholieren is er een speciale rondleiding met een thema als een thema op deze dag. Het resultaat van Curaçao zullen zien middelen kunstwerken.

De expositie 'Kòrsou den nos bista' is geopend in Het Curaçaosch Museum. Daarin tonen jongeren van verschillende achtergronden dat ze hebben kunnen samenwerken aan hun visie voor Curaçao in diverse kunstuitingen van dans, toneel, tekenen, schilderen en muziek. Aan het project deden leerlingen mee van vsbo St. Josef, Vespucçi College en Dramas. Er kwamen 150 bezoekers naar de opening en de expo is er nog tot juni 2024. Op pagina 14 Dertig jongeren openen expositie FOTO JEU OLIMPIO

AUTEUR: FLOOR ROOS

CURAÇAO DOOR ONZE OGEN

Een groep jongeren danst op het bordes van Het Curaçaosch Museum. Een bus met toeristen stopt, de inzienden kijken, en er volgt een moment van aarzeling. Waarom staan deze jongeren daar? Is het museum wel open? De jongeren nemen hen mee naar het souterrain, vanaf deze week hún expositieplek in het museum.

'Het is nog niet af hoor mevrouw, we maken een expositie over hoe wij Curaçao zien. Pas op, dat is nog niet. Vrijdag is de opening.'

De expositie *Kòrsou den nos bista* (Curaçao door onze ogen) is het resultaat van een tweetaal-

samenwerkingsproject tussen: Jeugdtheaterschool Dramas, VSBO St. Josef, het Vespucçi College en Het Curaçaosch Museum. Dertig jongeren volgen elke week een kunstles onder schooltijd. Beziende kunst, theater, dans, film en marketing komen

afwisselend aan bod. Ze leren waar hun talenten en interesses liggen én een hele nieuwe groep beëindigen ontstaat. Op de ene school zitten voornamelijk jongeren met Curaçaose ouders, op de andere zitten jongeren met Nederlandse ouders die soms enkel voor een tijdje in Curaçao wonen. Gewoonlijk zouden deze twee groepen elkaar niet ontmoeten. Rector Wim de Vries van het Vespucçi College: 'Onze leerlingen verblijven soms in een Nederlandse bubbel. Na verloop van tijd vertrekken ze weer en dan hebben ze het échte Curaçao nooit leren kennen.'

Dramas, initiatiefnemer van het project, wil de school te 'koppelen' aan VSBO St. Josef en Het Curaçaosch Museum. Tijdens het tweetaal programma onderzoeken de jongeren samen wat Curaçao voor hen betekent, wat ze achterlaten en wat ze willen voor de toekomst van het eiland. Tijdens de slowwerk, in het museum, maken ze hun live acts, dans, spoken word en theater af voor de opening van de expositie. Ze hangen hun foto's, schilderijen en audio werk op en veramen zelf de PR via social media. Ze ontwikkelen ook de rondleidingen voor de openingsavond.

STROEF BEGIN
De eerste keer dat de jongeren van de scholen samenkwamen was er ongemakkelijkheid, bestonden er vooroordelen. In het Arts, directeur van Kòrsou den

nos bista: 'Ik stond tussen twee jongeren. Een van hen zei: 'Ik kan niet met hem praten, hij spreekt geen Nederlands'. Waarop de ander zei: 'Ik spreek ook gewoon Nederlands'. Ze hadden het niet eens aan elkaar gevraagd.' Lissete de Hooij, directeur van VSBO St. Josef, zag de relatie tussen de jongeren groeien: 'De jongeren zijn er achter gekomen dat ze soortgelijke gedachten en gevoelens hebben over Curaçao.' Het stroef begin maakte gedurende het project plaats voor vriendschappen. Tijdens de laatste week van het project kwamen de jongeren met het plan om een voetbaltoernooi te organiseren voor beide scholen.

Kunst vormt het fundament van het project. Maakt Kempers, mede initiatiefnemer, onderstreept de meerwaarde: 'Leerlingen worden anders geprikkeld en uit hun comfortzone gehaald.' Arts: 'Op de maandag van de slowwerk krijgen sommige jongeren soms even weg, ze vinden het spannend om te dansen of toneel te spelen. Maar aan het einde voelen ze zich allemaal betrokken bij het project en vertellen ze hoe het en leerzaam ze het vonden.' Wat beide scholen opvalt, is dat de jongeren die normaal peetgedrag vertonen of achterover hangen in de klas, nu op een positieve manier in hun kracht gezet werden en enthousiast meededen. Arts: 'Een jongen vond alles stom. Bij een workshop kreeg hij een diem. Hij spatte de nog wat tegen met het argument: 'Ik kan dit niet hoor'. Maar ik gaaf hem hij zijn ritme en begon de hele groep met hem mee te trommen. De docent benadrukte dit met een compliment. Toen was ik de workshop cool en kwam er een glimlach op zijn gezicht.'

DRIE TIPS
Een deel van het succes van het project schuilt in de samenwerking met een instantie buiten de school. Het geeft een andere betekenis aan het werk. Kempers: 'Eerst zagen de jongeren het project als een schoolproces. 'Dit moeten we doen voor school'. De laatste week, waarin ze de expositie opbouwden in het museum, met belichting, mooie bordes, aanwezige pers, ensovoorts, kreeg alles een andere dimensie. Je merkt dat het wel doet met het zelfvertrouwen en de trots van de jongeren, de ouders en de school.'

Arts en Kempers hebben drie tips voor scholen en musea die gefinancierd zijn in een samenwerkingsproject als dit. Flexibiliteit: scholen hebben veel roosters en regels. Als niemand wil wiken, 'akt het niet. Rouler de plaats van het overleg tussen school leiders, kunst docenten, museummedicijnen. Zo leert ieder elkaar (school)cultuur kennen. Omdat er op Curaçao minder financiële mogelijkheden zijn om dergelijke projecten op te zetten, is het project gesubsidieerd door het Fonds voor Cultuurparticipatie. Voor toekomstige projecten moet gekken worden naar beschikbare financiële middelen.

Het komt niet vaak voor op Curaçao dat er gedurende een lange periode zo'n intensief kunst en cultuur aanbod, naschools én buitenschools kan worden aangeboden voor schoolgaande jongeren. Kempers: 'We hopen dat het project een inspiratiebron is voor andere docenten. Alle kunstessen zijn voor elke discipline hielden uitgeprobeerd, je kunt ze dus zo gebruiken, ook al ben je bijvoorbeeld geen

theaterdocent. Samenwerken is hier niet vanzelfsprekend. Ondanks dat het af en toe een hobbelige weg was, hebben we iets moois neergezet.'

Arts en Kempers hopen dat er een vervolg komt. Met dezelfde scholen of met andere. En dat het project voor hen dan een aanleiding is om buiten de schoolkaders leerlingen te verbinden via kunst. ●

6

Het ontwikkelde leerplan is op te vragen bij Dramas <https://dramas.com/>

KUNSTZONE 15

Fotografie: Kòrsou den nos bista (2024) Foto's: Kòrsou den nos bista

14 KUNSTZONE

Curaçao

De jonge artiesten laten hun werk zien tijdens de opening van de theatrale expositie.

FOTO'S DAAN STEG

Dertig jongeren openen expositie

Tekst en foto's Daan Steg
Jonge artiesten hebben hun werk tijdens de opening van de theatrale expositie 'Kòrsou den nos bista' in Het Curaçaosch Museum laten zien. De ruim dertig leerlingen van het vsbo St. Jozef en het Vespucci College hebben de afgelopen twee jaar hard geleerd, gewerkt en naar dit moment toegeleefd om met trots hun werk tentoon te stellen.

De expositie is het resultaat van een unieke samenwerking tussen Jeugdtheaterschool Drazans, vsbo St. Jozef, het Vespucci College en Het Curaçaosch Museum. Deze scholen en culturele instellingen hebben de afgelopen twee schooljaren samengewerkt aan een project gericht op kunsteducatie. Door deze samenwerking hebben jongeren van diverse achtergronden de kans gekregen om intensief kennis te maken met kunst en creativiteit, met als hoogtepunt de theatrale expositie 'Kòrsou den nos bista'.

Tijdens het project hebben de leerlingen deelgenomen aan kunstlessen in verschillende

disciplines, waaronder theater, rap, beeldende kunst en dans. Alle lessen en workshops, gegeven door lokale kunstenaars, richtten zich op het verkennen van het thema 'Curaçao' en het ontwikkelen van hun eigen artistieke stem. Door te experimenteren en te onderzoeken, stond de ontwikkeling van hun creatieve talent centraal. In het tweede jaar van het project werkten de jongeren toe naar de theatrale expositie, waarbij ze hun persoonlijke visie op het eiland en hun dromen voor de toekomst van Curaçao uitbeeldden.

Samengewerkt aan hun beeld over Curaçao

De opening van de expositie werd op donderdagavond, op de 76e verjaardag van Het Curaçaosch Museum, geopend door Judaline Cyntje, directeur van het museum. Met trots sprak ze tot de ruim 150 bezoekers over de prestaties van de jonge artiesten. Ze benadrukte dat deze jongeren hebben laten zien dat ondanks verschillen in achtergrond en afkomst, het mogelijk is om op een positieve manier samen te werken en elkaar op creatief gebied te ontmoeten. „Deze jongeren hebben ons de

Met trots sprak Judaline Cyntje, directeur van Het Curaçaosch Museum, tot de ruim 150 bezoekers over de prestaties van de jonge artiesten. FOTO JEU OLIMPIO

afgelopen twee jaar laten zien dat, ondanks onze verschillen, het mogelijk is om een fantastisch project tot stand te brengen”, aldus Cyntje.

Annemiek Funneman, betrokken bij Jeugdtheaterschool Drazans, voegde hieraan toe: „We zijn twee jaar geleden begonnen als twee groepen, maar we zijn nu een familie.” Deze opmerking geeft de sterke banden die zijn ontstaan tussen de deelnemende scholen en culturele instellingen weer gedurende het project.

„De expositie 'Kòrsou den nos bista' is niet alleen een viering van artistiek talent, maar ook een ode aan samenwerking, diversiteit en de kracht van kunst om verbanden te leggen tussen mensen en gemeenschappen”, aldus Funneman.

De tentoonstelling 'belicht niet alleen de artistieke talenten van de jongeren, maar biedt ook een unieke ervaring voor de bezoekers'. Met een mix van beeldende kunst, performances en interactieve elementen, worden de toeschouwers uitgenodigd om Curaçao te zien door de ogen van de jonge generatie.

De expositie zal te bewonderen zijn tot en met juni 2024 in Het Curaçaosch Museum.

De ontwikkeling en uitvoering van dit project werden mogelijk gemaakt door het Fonds voor Cultuurparticipatie in Utrecht. Dit fonds, dat actieve cultuurdeelname stimuleert in Nederland en het Caribisch deel van het Koninkrijk, ondersteunt initiatieven zoals deze die bijdragen aan een inclusieve en creatieve samenleving.

De jonge kunstenaars hebben ook geschilderd.

FOTO JEU OLIMPIO

De leerlingen van het vsbo St. Jozef en het Vespucci College.

FOTO JEU OLIMPIO

Drazans | Visie en Missie

Jeugdtheaterschool Drazans, opgericht in 2009, is een eigentijdse jeugdtheaterschool op Curaçao voor kinderen en jongeren vanaf 4 jaar. De school is gericht op amateurkunst, kunsteducatie en talentontwikkeling.

'We geloven erin dat elk kind de mogelijkheid moet krijgen om in aanraking te komen met kunst en zich daarin zou moeten kunnen ontwikkelen als het daar de motivatie of talent voor heeft'.

De school is gevestigd in Pietermaai, maar laat zich daarnaast ook op allerlei andere plekken zien: in de wijk, op scholen, op festivals, dicht bij de mensen. Door activiteiten naar de verschillende wijken te brengen, weet de school zo'n 500 kinderen en jongeren wekelijks te bereiken met sociaal artistieke projecten en lessen. Dit zijn veelal kinderen en jongeren die normaal gesproken niet of nauwelijks in aanraking komen met theater of andere kunstvormen. Hierbij laat Drazans hen een breder perspectief krijgen op de wereld en op hun eigen mogelijkheden. Daarnaast zet de school zit in voor talentontwikkeling waarbij spelers aangemoedigd worden hun stem te laten horen en leren zij – onder begeleiding- zich artistiek te uiten.

De kernactiviteiten bestaan uit:

- het uitvoeren en uitbreiden van een gevarieerd lesaanbod op de locatie in Pietermaai op het gebied van theater, met interdisciplinaire crossovers zoals dans, muziek, beeldende kunst, film, schrijven en spoken word. De leerling en diens belevingswereld vormen in de lessen het uitgangspunt. Naast de kunstzinnige ontwikkeling is het doel van de school ook om het zelfbewustzijn, de eigen identiteit en respect voor elkaar eigenheid te laten groeien. Kinderen uit gezinnen met beperkte financiële mogelijkheden, bieden we een beurs aan.
- het maken van (interdisciplinaire) jeugdvoorstellingen op bijzondere locaties op het eiland waarbij amateurspelers kunnen spelen, maken en performen.
- het geven van structurele theater- en danslessen op gemiddeld 8 basisscholen in de meer kwetsbare wijken van het eiland. Vakkrachten van Drazans gaan naar de scholen toe en geven onder schooltijd lessen. Jaarlijks streven wij er naar om vanuit deze programma's 20-25 kinderen en/of jongeren met talent en motivatie, een lesplek te bieden binnen Drazans. Hiervoor heeft Drazans een sponsorbudget beschikbaar.
- het ontwikkelen en uitvoeren van educatieve voorstellingen vanuit maatschappelijke thema's waarbij gevorderde leerlingen – veelal zelf afkomstig uit kwetsbare wijken van het eiland - worden opgeleid als peer-educator. Zij fungeren als rolmodellen voor kinderen en jongeren in wijken en op scholen.
- het ontwikkelen van educatieprojecten (lessen, voorstellingen, workshops) in samenwerking met middelbare scholen en basisscholen. Veelal zijn deze multidisciplinair van aard.
- het ondersteunen van talentvolle jongeren op het gebied van theater in hun weg naar een kunstvakopleiding. Als kartrekker en aanjager in activiteiten en samenwerkingen op het gebied van talentontwikkeling, heeft de school een cruciale rol bij het stimuleren, ontwikkelen en bevorderen van artistieke innovatie, maatschappelijke betrokkenheid en duurzame samenwerkingen.
- de begeleiding van theatermaker Daylan Kroozendijk en Joan Danies bij de oprichting van theaterschool Tribi op Aruba sinds schooljaar 23|24. Deze begeleiding is in handen van Inet Arts en Maaïke Kempers.

SCHOOLJAAR 23|24 IN VOGELVLUCHT

Lessen en voorstellingen

Naast de verschillende theaterlessen aan kinderen en jongeren in het pand in Pietermaai, zijn er op vele basisscholen gratis promotielessen uitgevoerd aan het begin van ons seizoen om meer kinderen laagdrempelig in aanraking te laten komen met Drazans.

Ondanks deze promotielessen blijft het leerlingenaantal dat de reguliere lessen volgt op onze eigen leslocatie een beetje steken, waar we gehoopt hadden een stijging te kunnen verwezenlijken. Dit is zeker een punt van aandacht voor volgend jaar.

Echter we zien nog steeds een stijgende lijn in het aantal kinderen en jongeren dat we bereiken met buitenschoolse lessen en workshops. Dit jaar waren we wekelijks vertegenwoordigd met theater- en danslessen binnen diverse naschoolse opvang zoals Kids in Motion en Schroederschool. Projectmatig gaven we workshops, zoals in het Curaçaosch Museum (75-jarig bestaan), of binnen het vakantieprogramma van Futuro Briante.

Onze spelers waren vertegenwoordigd op allerlei plekken met jeugdvoorstellingen en presentaties.

Zo speelden de jongeren tijdens 'Kaya Kaya' een performance in de straten van Otrobanda.

In december vonden diverse voorstellingen plaats van 'Het hoekje aan het einde van de wereld' in Landhuis Vredenberg, uitgevoerd door een groep geselecteerde jongeren en kinderen.

Eind mei sloten we het cursusjaar af met twee voorstellingen in ons eigen pand: 'Lost in Pages'. Dankzij de steun van fondsen, bedrijven en particulieren konden ook spelers afkomstig uit gezinnen met minder financiële mogelijkheden de lessen volgen én meedoen aan deze slotvoorstelling.

Kòrsou den nos Bista

Drazans, VSBO St. Jozef, het Vespucci College en Het Curaçaosch Museum hebben in de afgelopen twee schooljaren samengewerkt om een kunstaanbod te ontwikkelen en uit te voeren voor en met jongeren van beide scholen. Met dit project ontmoetten jongeren van verschillende sociaal culturele achtergronden en milieus elkaar en maakten zij intensief kennis via kunst onder schooltijd en na school. Het Curaçaosch Museum deelde haar kennis over erfgoed en gaf de jongeren een podium.

Het project resulteerde in de theatrale expositie 'Kòrsou den nos bista' op 7 maart 2024. In deze expositie gaven jongeren hun visie over hun geliefde eiland.

Na de opening bleef de expositie nog een aantal maanden staan in het souterrain van Het Curaçaosch Museum, waardoor vsbo klassen de mogelijkheid kregen om deze tentoonstelling mét audiotour te bezichtigen.

Dit project speelde in op het grote tekort op Curaçao voor jongeren om kennis te maken met diverse kunstvormen. Het gaf hen de mogelijkheid – vaak voor het eerst - kennis te maken met kunst en zich hierin te ontwikkelen. Ze leerden hun eigen talenten kennen, wat hen zelfvertrouwen gaf. Daarnaast gaf het project veilige kaders voor jongeren waardoor ze binnen die kaders hun eigen stem konden laten horen – zowel artistiek inhoudelijk als qua gedachten. Dit laatste is op Curaçao zeker niet vanzelfsprekend. Het onderwijs is hiërarchisch ingericht, waardoor er voor jongeren weinig ruimte is om een eigen mening te vormen]. Dit project bleek een schot in de roos om jongeren de mogelijkheid te geven zich uit te spreken over zichzelf, over elkaar en over hun zorgen en wensen voor het eiland. Deelnemers kwamen erachter dat ze – ondanks dat ze opgroeiden in totaal andere wijken en milieus – ook veel dezelfde interesses en gedachten deelden. Waar jongeren aan het begin huiverig waren ten aanzien van samenwerking, heeft het project gezorgd voor verbinding en herkenning ten aanzien van elkaar. Hierdoor ontstond een groot gevoel van trots, zelfvertrouwen en saamhorigheid. Er werd zelfs na de uitvoering van het dit project een gezamenlijke sportdag georganiseerd door beide scholen.

“Ik ben trots op de leerlingen!

Jongeren komen helaas te vaak negatief in het nieuws. Of als de maatschappij het over onze jongeren heeft, dan is het dat ze de hele dag alleen op social media zitten.

Deze jongeren hebben laten zien dat ze veel meer dan dat in hun mars hebben en ze hebben een prachtige tentoonstelling samen met hun begeleiders en Drazans neergezet!”

“Dit project oversteeg mijn verwachtingen.

Het project heeft onze ogen geopend om meer van dit soort collaboraties aan te gaan in de toekomst.

Wij houden ons Museum aanbevolen.”

“Ik ben er trots op dat de leerlingen naar elkaar gegroeid zijn tijdens het project.

Waar men tijdens de kick-off toch nog steeds bij de eigen school en bekenden probeerden te blijven, zag je naarmate het project vorderde dat men meer naar elkaar toegroeide. Tijdens de laatste werkweek bij het Museum was het een homogene groep.

Zo mooi om te zien en mee te maken.”

Drazans en talentontwikkeling

Drazans wil alle kinderen en jongeren met talent en motivatie de kans geven om zichzelf verder te ontwikkelen. Er kwam binnen de school door de jaren heen steeds meer aandacht voor jongeren met talent. Vanaf 2019 startte Drazans met een talentenklas met als doel jongeren spelmatig maar ook persoonlijk meer én beter voor te bereiden op een vervolgopleiding in Nederland. Hierbij was een van de speerpunten om financiële en geografische drempels weg te nemen en meer uitwisseling tussen Curaçao en Nederland te stimuleren. Als voortrekker in activiteiten en samenwerkingen op het gebied van talentontwikkeling, streeft de school naar een cruciale rol bij het stimuleren, ontwikkelen en bevorderen van artistieke innovatie, maatschappelijke betrokkenheid en duurzame samenwerkingen.

Inmiddels zijn er twee talentenklassen voor jongeren: groundbreakers (vanaf 12 jaar) en de Stagecreators (vanaf 15 jaar). Beide klassen volgen wekelijkse lessen, krijgen voorlichting en doen mee aan projecten en voorstellingen.

Afgelopen jaar hebben we onze samenwerkingen op het gebied van talentontwikkeling uitgebreid met nieuwe partners in de Cariben en in Nederland. Deze samenwerking kreeg vorm door regelmatige online en fysieke overlegmomenten tussen de culturele organisaties en door diverse spel- en maakprojecten waar jongeren van culturele organisaties uit de omliggende Caribische eilanden en Suriname aan meededen.

Enkele belangrijke onderdelen dit jaar op het gebied van talentontwikkeling:

VOORLICHTING

Voorlichting neemt een belangrijke plek in binnen ons talententraject. We organiseren voorlichtingsactiviteiten om (potentiële) talenten, ouders en scholen meer en beter te informeren over zowel onze talentenklassen en de theatervakopleidingen. Een voorbeeld hiervan is onze jaarlijkse digitale open dag, die groeit met jaarlijks meer deelname van Nederlandse partners en Caribische partners en talenten. Afgelopen jaar organiseerden we met

HKU Theater, Creative College (Theaterperformance) en Theaterschool Utrecht een speciale op maat gemaakte online informatiedag voor jongeren van Aruba, Curaçao en Suriname.

In 2023 stonden we voor het eerst op de Studiemarkt op Curaçao i.s.m. HKU Theater. We bereikten jongeren van allerlei middelbare scholen die met hun leerlingen deze beroepenmarkt bezochten. Drazans gaf informatie, liet filmpjes zien, beantwoorde vragen van jongeren en ouders over theater en kunstopleidingen in het algemeen in Nederland.

In het najaar van 2023 maakten we samen met onze alumni een voorlichtingsfilm. Zeven oud studenten van Drazans werkten mee aan deze voorlichtingsfilm en gaven hiermee een kijkje in hun leven. Ze gaven tips, vertelden over hun huidige studie en het theaterwerkveld. Tijdens de Week Zonder Naam Curaçao '24 is deze film voor het eerst getoond aan deelnemers en andere geïnteresseerden. In de aankomende jaren hopen we onze alumni nog meer te betrekken bij ons werk.

Al ons voorlichtingsmateriaal is meertalig (Nederlands, Engels, Papiaments) om zo bij alle jongeren van het eiland aan te kunnen sluiten.

INTERDISCIPLINAIRE SPEL EN MAAKPROJECTEN

Naast de wekelijkse lessen, geven we jongeren de mogelijkheid om via interdisciplinaire spel- en maakprojecten zichzelf te verbreden en te verdiepen. We voeden hen door hen samen te laten werken met verschillende lokale kunstenaars, theater- dansmakers én met talenten vanuit andere disciplines en andere kunstscholen. In deze projecten staan experimenteren, onderzoeken en het leren van elkaar centraal. De projecten zijn altijd gericht op zelf creëren en uitvoeren. Nieuw talent kan instromen, jongeren die al op les zitten, worden uitgedaagd.

Week Zonder Naam Curaçao 2024 (WZNC):

De week is vijf jaar geleden opgezet i.s.m. HKU Theater en blijft in de aankomende jaren een belangrijk ijkpunt voor jongeren vanuit diverse disciplines om samen interdisciplinair te maken en hun eigen stem te laten horen. In de afgelopen jaren zijn er steeds meer partners op deze week in Curaçao aangehaakt. Jonge talenten en coaches vanuit diverse Caribisch ei(landen) én coaches van het kunstvakonderwijs uit Nederland ontmoeten elkaar fysiek. In deze vijfde editie was er meer divers talent, meer disciplines en meer partners deden mee. Nieuwe partners dit jaar waren On Stage Performing Arts (Suriname) en ArtEZ Zwolle en Arnhem (artist educator opleidingen). Vanuit het thema Goya werd een week lang gewerkt in Landhuis Bloemhof, resulterend in 7 groepsperformances. Maar liefst 5 van de 35 deelnemers werden aangenomen op het kunstvakonderwijs in Nederland.

'In Transit'

In samenwerking met Instituto Buena Bista (IBB) ontwikkelde Drazans een project waar jongeren zich gedurende een aantal maanden langer konden ontwikkelen en samen onderzoek aangingen. Jonge talenten van het IBB en Drazans werkten vanuit theater en beeldende kunst samen aan de hand van het thema 'haar'. Beginnende kunstwerken waren de inspiratiebron van waaruit de spelers van Drazans onder leiding van 3 makers theateraantal materiaal ontwikkelden. Eigen vragen en gesprekken met elkaar stonden in het maakproces centraal. Ruim 20 jongeren lieten hun stem horen over dit onderwerp via een theatrale performance op de locatie van het IBB.

AUDITIEBEGELEIDING

Jongeren met talent en motivatie proberen we zo goed mogelijk te begeleiden naar audities toe. Dit doen we via gezamenlijke momenten en via op maat gemaakte begeleiding. Drazans coacht bij het maken van online portfolio voor een auditie, is betrokken in de communicatie tussen de opleiding en studenten (en hun ouders) en betrokkenheid bij de digitale auditie.

Online auditietraining

De gezamenlijke lessen kregen dit jaar aandacht in de talentenklassen zelf, waarin we diverse vaardigheden aanleren van jonge Caribische talenten (reflecteren, mening vormen, doordenken). Daarnaast ontwikkelden in samenwerking met Theaterschool Utrecht een digitale auditietraining naar lokale behoefte op het eiland. In samenwerking met de theaterdocent van Colegio Arubano en de theaterdocenten van Drazans werd er met TSU een op maat gemaakt programma van vier lessen uitgevoerd. Er namen 10 jongeren deel uit Curaçao en Aruba. De lessen gingen in op eigen maakopdrachten, auditieopdrachten, eigen inspiratiebronnen en eigenheid.

Individuele begeleiding

In de afgelopen jaren hebben wij inmiddels 13 talentvolle jongeren individueel begeleid in hun auditietraject en met succes: op één na zijn zij allemaal doorgestroomd naar diverse theater- en kunstvakopleidingen in Nederland.

Ook dit jaar zijn er twee van onze talenten intensief individueel begeleid. We ondersteunen hen bij keuzes maken en vervolgstappen. Dit leidde er toe dat Kishaunt aangenomen werd op HKU Media (Audiovisuele Vormgeving). Een van de andere talenten uit de WZNC ging afgelopen jaar meelopen bij ons wijktraject en ontwikkelde zich als docent en maker.

In de aankomende jaren hoopt Drazans lokaal talent meer als docent of maker op te leiden op Curaçao. Hierdoor hopen we meer lokaal te talent binnen onze school een werkplek te kunnen aanbieden. Daarnaast maakt het Drazans minder afhankelijk van personeel uit bijvoorbeeld Nederland.

Drazans in de wijk

Theater en dans toegankelijk maken voor kinderen en jongeren uit alle lagen van de bevolking. Dat is de missie van Drazans. Al jarenlang geeft de theaterschooltheater- en danslessen op basisscholen in kansarme wijken van het eiland. Hiermee worden er kansen voor kinderen op Curaçao gecreëerd en kunnen we ons werk in de meest kwetsbare wijken een impuls geven. De ontwikkeling van kinderen, die het niet altijd gemakkelijk hebben op ons eiland, wordt hiermee gestimuleerd. Tevens leidt het tot nieuwe verbindingen tussen kinderen, buurtbewoners, leerkrachten, schoolleiders en vakkrachten van Drazans.

De laatste jaren is het werken in de wijken uitgebouwd naar meer multidisciplinaire workshops en het ontwikkelen van educatievoorstellingen met maatschappelijke thema's. Kinderen met talent of motivatie laten we doorstromen naar ons naschoolse aanbod op Drazans.

“We geloven dat ieder kind de mogelijkheid moet krijgen om in aanraking te komen met kunsteducatie. Afkomst, religie, achtergrond of sociale verschillen maken tijdens onze projecten niet uit. Dit leidt tot verrassende ontmoetingen, nieuwe verhalen en verbinding.”

drazans

Jeugd Theaterschool Curaçao

Mama a plania un fiesta pa Tanchi Toos. Su yunan ta kla pa fiesta ku nan pañanan di mas bunita, pero ta hasi mashá kalor i ta laf na kas. Un di e yuchinan ta haña un bon idea! E ta bai tira blas yena ku awa riba su rumanan. Asina yen wega a kuminsa. Nan lo keda na wega, òf e lo bira problema? I e muchanan lo keda limpi?

MALA MUCHA

Yüni 2024, un obra pa muchanan chikitu di skol básiko.

THEATER OP BANDA ABOU

Drazans was al werkzaam op 6 scholen tijdens de ochtenduren. In samenwerking met MCB is er een plan ontwikkeld om voor de aankomende drie jaar structurele lessen te geven en voorstellingen te maken met kinderen van Banda Abou. Op dit deel van het eiland zijn er nauwelijks culturele voorzieningen voor kinderen. In 2023 - 2024 is deze samenwerking van start gegaan waardoor er op twee scholen op Barber en Soto wekelijks les gegeven werd. Hierdoor is ons bereik op de scholen toegenomen. Onder de vleugels van een van onze theaterdocenten heeft een van onze talenten zich kunnen ontwikkelen als docent theater en maker in opleiding.

In juni werd er een minifestival georganiseerd op de scholen van Barber en Soto, waar kinderen voor elkaar en met elkaar theater maakten. De Papiamentstalige voorstelling 'Mala Mucha' werd speciaal ontwikkeld en gespeeld door jongeren van de talentenklas voor deze dag.

SHAME 2.0

In de periode januari t/m mei 2023 ontwikkelden vier talenten van Drazans samen met een beeldend kunstenaar, een theatermaker en een spoken word artiest de voorstelling SHAME. Vanuit eigen ervaringen en persoonlijke verhalen ontwikkelden de vier jonge actrices meertalige interdisciplinaire voorstelling voor scholen. Deze is in het vorig schooljaar voor honderden jongeren gespeeld. In schooljaar 23 | 24 werd dit project voortgezet en uitgebreid naar de wijken. Met nieuwe spelers en nieuwe peereducators is de voorstelling aangepast (o.a. op gebruik van humor, laagdrempeligheid in taalgebruik, volledig Papiamentstalig). Op deze manier sloot de voorstelling naadloos aan op de beleavingswereld van jongeren die we treffen in de diverse kwetsbare wijken van het eiland. In zowel theaterworkshops met peereducators als diverse beeldende kunstworkshops gingen de jongeren vervolgens via kunst aan de slag met het thema schaamte.

Drazans en Aruba

Drazans werd in 2021 benaderd vanuit het Cultuurfonds Caribisch Gebied om te ondersteunen bij het opzetten en uitvoeren van een structureel aanbod voor de jeugd van Aruba op het gebied van theater & educatie. In de afgelopen jaren is er stapsgewijs toegewerkt naar (grotere) theaterbeleving voor de jeugd van het eiland. Diverse samenwerkingsprojecten en uitwisselingen hebben zowel op Aruba als op Curaçao plaats gevonden tussen Arubaanse theatermakers en het team van Drazans. Daarnaast stond netwerkuitbreiding en kennisuitwisseling centraal tussen de eilanden.

25 HOURS OF THEATER

In oktober 2023 heeft het theaterproject 25 Hours of Theater op Aruba plaatsgevonden. Deze week biedt jongeren de mogelijkheid om theater in al zijn facetten te ontdekken waarbij spelen, maken en performen aan bod komen. Afgelopen jaar namen Daylan Krozendijk en Ferdinand Franca de organisatie van het project op zich met ondersteuning van Inet Arts en Maaïke Kempers, die ook in de week als coaches betrokken waren.

CULTURAL EXCHANGE

Het Cultuurfonds Caribisch Gebied (CCG) vierde in november haar verjaardag met een tweedaags evenement; 'een cultural exchange program' waarbij cultuurdragers en makers van alle eilanden en de Rijkscultuurfondsen uit Nederland vertegenwoordigd waren. Meer dan 30 projectmakers van alle eilanden en meer dan 20 fondsen en Ngo's van Nederland en de eilanden kwamen samen om de culturele uitwisseling te ondersteunen. Inet en Maaïke waren uitgenodigd door het fonds om hierbij aanwezig te zijn en in het kader van 'succes stories' te presenteren over de specifieke samenwerking tussen het CCG en Drazans om op Aruba de theaterbeleving een impuls te geven. Hierbij werd ook een van de talenten van Drazans uitgelicht.

TRIBI Scol Teatro Aruba

In dit begin van het jaar zijn er met de Arubaanse theatermaker Daylan Krozendijk en het CCG de eerste stappen gezet in het nadenken over een theaterschool op Aruba. Joan Danies sloot aan bij dit initiatief.

Na vele gesprekken en onderzoek is in de tweede helft van het jaar TRIBI Scol Teatro Aruba opgezet bestaande uit een tweekoppig bestuur met een Raad van Toezicht.

Daylan is artistiek leider geworden en Joan zakelijk leider. In het voorjaar hebben zij via een grote mediacampagne veel publiciteit ontvangen, wat resulteerde in aanmeldingen van leerlingen voor een cursus voor kinderen en voor jongeren. TRIBI start met 22 leerlingen haar eerste twee theatercursussen met 10 kinderen tussen 8 en 12 jaar en 12 jongeren tussen 13 en 18 jaar. In juni presenteerden alle spelers voor 75 man publiek. In het aankomende schooljaar zal de school zit verder ontwikkelen en zullen Inet en Maaïke de oprichters van de theaterschool op zakelijk als artistiek gebied ondersteunen in deze pioniersfase.

Bedrijfsvoering

Organisatiestructuur & Governance

Stichting Jeugdtheaterschool Curaçao Drazans heeft een Raad-van-Toezicht-model met een bestuur, waarbij de voorzitter van het bestuur de functie van algemeen directeur bekleedt. Bij toepassing van dit model hanteert Drazans de richtlijnen van de Governance Code Cultuur. De raad van toezicht houdt toezicht op het bestuur aangaande het beleid en de algemene gang van zaken van de stichting. Het bestuur is verantwoordelijk voor het algehele beleid van de stichting.

Raad van toezicht

Voorzitter:

- Mevr. H.M. Weijand
(neven)functies: advocaat

Aangetreden per:

30 – maart – 2022

Einde 1^e zittingstermijn:

30 – maart - 2026

Leden:

- Mevr. T. Fontein-Streefkerk
(neven)functies: Jurist/Juridisch adviseur
1 – mei - 2021
- Mevr. L. Legito
(neven)functies: Account Manager Finance
22 – aug – 2022

1 – mei - 2025

22 – aug - 2026

Op pagina 25 is het verslag van de Raad van Toezicht van schooljaar 23|24 te vinden.

Raad van bestuur

Het bestuur bestaat uit 2 personen, te weten: Mevr. I. Arts en mevr. F. Mazel. Mevrouw I. Arts ontvangt een marktconforme vergoeding voor haar functie als directeur. De bezoldiging van de bestuursvoorzitter / algemeen directeur is door de raad van toezicht vastgesteld en haar benoeming als bestuurder is voor onbepaalde tijd. Naast haar werkzaamheden voor Drazans is mevrouw I. Arts nog één middag in de week aan het werk als freelance dansdocent bij Danceschool Turning Point. Mevrouw F. Mazel (directeur Red Advies BV) heeft geen beloning voor haar functie als bestuurslid ontvangen in het jaar 2023-2024 en haar benoeming als bestuurder is voor onbepaalde tijd.

Ten tijde van het schrijven van dit verslag is Drazans bezig met statutenwijzigingen om de mogelijkheid van een eenkoppig bestuur in te voeren.

Het bestuur wordt bij de uitvoering van haar verantwoordelijkheden ondersteund door mevr. M. Kempers.

Personeel & Fair Practice code

Inet Arts (directeur/bestuurder) en Maaïke Kempers werken nauw samen op het gebied van beleidsvorming en strategie. Samen met het vaste docententeam, dat dit jaar uit 3 professionals bestond, vormen zij ook het creatieve team dat plannen ontwikkelt en de visie, artistieke en kwaliteit van alle activiteiten van Drazans bewaakt. In februari 2024 is er een front-officemedewerker aangetrokken om het creatieve team op administratief en productioneel gebied te ondersteunen.

Binnen het aanbod van de school, in de wijken en binnen het talentontwikkelingsprogramma wordt er graag samengewerkt met andere culturele organisaties, kunstenaars en cultuurmakers. Drazans heeft een groot lokaal netwerk dat bestaat uit lokale freelancers uit verschillende disciplines, die op projectbasis aan Drazans verbonden zijn.

Daarnaast is de jeugdtheaterschool een leerplek voor studenten in opleiding van theatervakopleidingen in Nederland. Sinds schooljaar 23|24 is er een start gemaakt met een lokale talentvolle jonge theatermaker om hem 'op te leiden' tot theaterdocent in de wijk.

Curaçao kent een groot aantal getalenteerde jongeren, maar er zijn geen vervolgopleidingen voor theater op het eiland. Niet alle jongeren hebben de wens of mogelijkheid om in het buitenland te studeren. In de toekomst wil de school meer jongeren lokaal opleiden, zodat zij als docenten en inspirerende rolmodellen kunnen fungeren voor kinderen uit hun eigen gemeenschap. Door deze jonge professionals een toekomstperspectief te bieden als kunstdocent, wordt er bijgedragen aan de erkenning en verspreiding van het belang van theater op het eiland. Het opleiden en inzetten van lokale art educators versterkt bovendien de culturele infrastructuur en creëert duurzame kansen voor jong talent.

In alle projecten zijn vrijwilligers onmisbaar voor de uitvoering van ons werk. Zonder hen zou Drazans haar activiteiten niet uit kunnen voeren. Vrijwilligers worden gevraagd voor uiteenlopende projecten. Zij ondersteunen bij de bar of bij kaartverkoop tijdens voorstellingsmomenten, maar zijn ook betrokken bij onze wijkprojecten waar ze koken voor spelers, kinderen halen en brengen of ondersteunen met het opbouwen op voorstellingslocaties. Veel leerkrachten en ouders, opa's en oma's, oud-collega's zetten zich in voor de school. Inmiddels hebben we voor de diverse projecten een vaste poule van vrijwilligers die ons ondersteunen waar we dankbaar voor zijn.

Fair Practice Code

“De Fair Practice Code is een gedragscode voor ondernemen en werken in kunst, cultuur en creatieve industrie op basis van vijf kernwaarden: solidariteit, diversiteit, duurzaamheid, vertrouwen en transparantie. Naast de vijf kernwaarden heeft de Fair Practice Code drie onderliggende principes, die door alle waarden heen zijn gevlochten: Fair pay, Fair share en Fair chain. De Fair Practice Code nodigt uit om gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen voor een Fair chain, waarin kunstenaars en creatieven, maar ook mogelijkmakers van kunst en cultuur een Fair share en Fair pay toekomt van de waarde van hun vakmanschap, zeggingskracht en uniciteit in de samenleving. Dat wil zeggen dat iedereen onder eerlijke omstandigheden werkt en tegen een redelijke vergoeding. Dat ieder bewust is van zijn plek in de keten, verantwoordelijkheid neemt en solidair is met andere werkenden in het veld.”

Op Curaçao is er – in tegenstelling tot Nederland - op bestuurlijk niveau nauwelijks draagvlak voor het vormgeven en in stand houden van een gezonde culturele en creatieve sector. Zo is er bijvoorbeeld geen CAO Kunsteducatie zoals in Nederland.

Drazans wil binnen de eigen bedrijfsvoering de verantwoordelijkheid nemen voor een “Fair Chain, waar kunstenaars en creatieven een Fair Share en Fair Pay toekomt van de waarde van hun vakmanschap, zeggingskracht en uniciteit in de samenleving.”

In de afgelopen jaren is er een start gemaakt met het opschrijven van onze richtlijnen binnen deze code. Bij gebrek aan een bestaande CAO op Curaçao voor de beroepsgroep, is het ‘Onderwijs Convenant Arbeidsomstandigheden’ als uitgangspunt gekozen en is deze naast de CAO Kunsteducatie uit Nederland gelegd.

Op basis daarvan is er in augustus 2022 een document opgesteld: “DRAZANS | RICHTLIJNEN FAIR PRACTICE”. De speerpunten van het document zijn:

- Betaling van een passende en marktconforme vergoeding, zowel aan de staf als aan ingehuurd vakmensen en kunstenaars.
- Vergoeding voor onze peereducators
- Arbeidsverhoudingen tussen Drazans en haar werknemers worden vastgelegd in een contract inclusief duidelijke taakomschrijvingen en urenbegroting voor de verschillende functies.
- Het ten alle tijden tegengaan van schijnzelfstandigheid.

Een inclusieve organisatie

Ondanks de grote diversiteit blijft inclusiviteit en het bevorderen daarvan een uitdaging bij veel instanties en organisaties op Curaçao. Inclusiviteit heeft binnen onze organisatie dan ook een grote prioriteit. Drazans wil een veilige omgeving bieden waar ruimte is voor iedereen, ongeacht culturele of etnische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, leeftijd, kennis en vaardigheden en sociaaleconomische achtergrond.

Drazans is de jeugdtheaterschool van Curaçao waar ieder kind en iedere jongere welkom is, ongeacht waar ze vandaan komen.

1. Publiek

Inclusiviteit op het gebied van culturele, etnische & sociaaleconomische achtergrond

Al jarenlang trekt Drazans de meer kansarme wijken in van het eiland, waar over het algemeen nauwelijks aandacht wordt besteed aan de artistieke ontwikkeling van het kind. Wekelijks worden er theater- en dansles op basisscholen in deze wijken gegeven. Tevens organiseert de school jaarlijks educatieve voorstellingen voor kinderen en jongeren van het basis- en voortgezet onderwijs.

In deze projecten komen jaarlijks een tiental gemotiveerde en getalenteerde kinderen en jongeren bovendien. Drazans heeft de handen ineengeslagen met het Cultuurfonds Caribisch Gebied en verschillende bedrijfs- en privé-sponsors. Zij sponsoren het lesgeld van deze kinderen en jongeren uit de meer kansarme delen van Curaçao, waarvan de ouders het lesgeld niet kunnen betalen. Daarnaast zorgt de school – indien nodig – ook het vervoer van huis of school naar Drazans en terug.

Door de jaren heen wordt er nagestreefd om juist deze ouders actief te betrekken bij verschillende activiteiten van Drazans.

Het gevolg is dat de kinderen en jongeren die verbonden zijn aan de school inmiddels dan ook uit alle sociale, culturele lagen en milieus van het eiland komen. Het leerlingenbestand is een realistische afspiegeling van de Curaçaose samenleving.

Inclusiviteit op gebied van gender en seksuele geaardheid

Thema's zoals gender en seksualiteit zijn op Curaçao slechts minimaal bespreekbaar. Drazans biedt een veilige omgeving waar ruimte is voor iedereen, ongeacht gender en seksuele geaardheid. In de lessen en projecten die voor jongeren worden georganiseerd, zien we een toename van jongeren die met deze thema's worstelen. Zij vinden bij Drazans een plek waar ze kunnen zijn wie ze willen zijn.

2. Programma

Het aanbod is divers: zowel in de vrije tijd, als binnenschools, als in de wijken én op toneel in onze producties valt er veel te kiezen. Ons doel is om bij alle programma's die ontwikkeld worden, de belevingswereld van kinderen en jongeren centraal te stellen.

3. Personeel

Door de loop van de jaren is er een divers team opgebouwd. Waar voorheen vooral gewerkt werd met Nederlandse theatermakers en kunstdocenten, is het bestand inmiddels uitgebreid met meer lokale professionals.

- Het vaste team bestaat uit HBO geschoolde krachten, maar aanvullend wordt er met veel talentontwikkeling- en werkprojecten gewerkt met autodidacten die hun sporen hebben verdiend op de Cariben.
- In de afgelopen jaren zijn er talentvolle jongeren uit de diverse wijkprojecten opgeleid tot peereducators. Zij spelen jaarlijks voorstellingen met sociaal-maatschappelijke thema's voor andere kinderen en jongeren.
- Drazans werkt inmiddels dan ook met een diverse mix van docenten en ondersteunend personeel op gebied van gender, leeftijd en culturele achtergrond. Hierdoor kunnen bijvoorbeeld lessen, projecten en voorlichtingsmateriaal aangeboden worden in meerdere talen (Papiaments, Nederlands, Engels en Spaans). Dit vergroot onze toegankelijkheid sterk.
- Er wordt ruim tijd vrijgemaakt om nieuwe teamleden, die niet of nauwelijks bekend zijn met de Curaçaose cultuur en omgangsvormen, hierover voorlichting te geven. De school heeft hiervoor zelf de deskundigheid in huis. Deze kennis is onmisbaar om een veilige en inclusieve omgeving te creëren voor zowel leerlingen als team.

4. Partners

Op Curaçao wordt samenwerking eerder geschuwd dan omarmd. Vanuit de overtuiging dat kunstparticipatie en -educatie naar een hoger niveau getild kan door de handen ineen te slaan, ligt de focus bij Drazans al jaren op samenwerking.

Door zorgvuldig handelen in kleine stapjes heeft Drazans inmiddels al verschillende duurzame samenwerkingsverbanden opgebouwd met partners op het eiland en daarbuiten. Deze partners komen uit verschillende domeinen:

- Funderend en voorgezet onderwijs op Curaçao.
- Wijkcentra of andere organisaties die zich inzetten voor het welzijn van kinderen en jongeren.
- Andere kunstscholen (in diverse disciplines) op Curaçao, maar ook op Aruba en in Suriname.
- Kunstvakscholen in Nederland (HKU, ArtEZ, Creative College, Fontys Hogescholen)
- Diverse lokale en internationale fondsen, zoals Cultuurfonds Caribisch Gebied, Samenwerkende Fondsen Cariben, Fonds voor Cultuurparticipatie en Heutink Foundation.

Publieksbereik

JEUGDTHEATERSCHOOL DRAZANS AANTALLEN 23 24				
THEATERSCHOOL				
lessen				
REGULIERE LESSEN (heel jaar)	65 leerlingen	4 docenten Drazans	15 gastdocenten/stagiaires	
PROMOTIELESSEN BASISONDERWIJS (aug 23)	ruim 750 leerlingen	3 docenten Drazans	16 leerkrachten	
KDNB	75 jongeren	4 medewerkers Drazans	6 freelancers	5 partners, 2 gastdocenten
KDNB (scholenbezoek expositie)	100 jongeren	5 medewerkers Drazans	8 leerkrachten	1 partner
BUITENSCHOOLESE LESSEN (KIM)	38 leerlingen	1 docent Drazans	1 begeleider	
BUITENSCHOOLESE LESSEN (SCHROEDER)	20 leerlingen	2 docenten Drazans	1 schoolmedewerker	
WORKSHOP FUTURO BRIANTE	20 kinderen en jongeren	1 docent Drazans	2 begeleiders	
voorstellingen/presentaties				
KAYA KAYA (sept 23)	7 spelers	3 crew	300 publiek	
HET HOEKJE AAN HET EINDE VAN DE WERELD (dec 23)	24 spelers	5 medewerkers Drazans	160 publiek	waarvan 30 kinderen uit wijkproject
LOST IN PAGES (mei 24)	55 spelers	8 crew	9 vrijwilligers	215 publiek
TALENTONTWIKKELING				
THEATERTALENTENKLAS incl JUNIOR TALENTENKLAS (heel jaar)	12 kinderen en jongeren	4 docenten Drazans		
KINDERBOEKENWEEK JUNIOR TALENTENKLAS (okt 23)	5 spelers		150 kinderen en leerkrachten publiek	
BEROEPENMARKT	5 team Drazans	100 jongeren publiek		
OPENDAG HKU THEATERSCHOOL UTRECHT CREATIVE COLLEGE	6 jongeren Curaçao	8 jongeren Aruba	3 docenten Drazans, 1 docent vanuit Aruba, 3 medewerkers opleidingen NL	
WEEK ZONDER NAAM CURAÇAO (jan 24)	35 deelnemers	10 coaches	110 publiek	
AUDITIETRAINING (febr 24)	10 deelnemers	1 medewerker Drazans	3 externe professionals	
IN TRANSIT	6 spelers Drazans	22 jongeren IBB	5 crew Drazans, 3 crew IBB	70 publiek
MALA MUCHA	5 spelers Drazans	3 docenten Drazans	150 kinderen en leerkrachten publiek	
WIJKPROJECT				
THEATER EN DANS IN DE WUK (heel jaar lessen op scholen)	420 scholieren	21 leerkrachten	3 vaste docenten Drazans	130 publiek en TV-uitzending
ODE AAN DE WUK (doorlopend, afgerond in maart 24)	55 kinderen/jongeren	2 spelers, 2 docenten Drazans	1 freelancer	6 begeleiders in de wijk
KINDERBOEKENWEEK PRESENTATIE KINDEREN SCHOTBORGH	8 kinderen	3 docenten Drazans	1 leerkracht	
NANSI E REI SU PLAN	45 spelers	3 docenten Drazans	140 kinderen publiek	
E PRINS CHIKITU	18 spelers	3 docenten Drazans	85 kinderen publiek	
THEATEROCHTEND SOTO EN BARBER	35 spelers	3 docenten Drazans	320 kinderen en leerkrachten publiek	
ARUBA				
25 HOT	11 spelers	2 coaches Drazans	4 coaches Aruba	82 publiek
TRIBI OPRICHTING THEATERSCHOOL EN EERSTE PERFORMANCE	22 leerlingen	2 docenten TRIBI	2 medewerkers Drazans	75 publiek

Raad van Toezicht Stichting Drazans | Verslag 2023-2024

Datum: 3 december 2024

Algemeen

In het boekjaar 2023-2024 bestond de Raad van Toezicht uit de volgende leden: H.M. Weijand (voorzitter, zitting tot maart 2026), T. Fontein-Streefkerk (lid, zitting tot mei 2025) en L. Legito (lid, zitting tot augustus 2026). Helaas is mevrouw Legito in 2024 voor langere tijd afwezig door persoonlijke omstandigheden. Het is voortsnog onduidelijk wanneer mevrouw Legito weer actief zal deelnemen aan de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht is een uitgebalanceerd team met deskundigheid op het gebied van bestuur, juridische zaken en financiën.

Functioneren Raad van Toezicht en samenwerking

De Raad van Toezicht concludeert dat haar functioneren, de onderlinge samenwerking tussen haar leden en de samenwerking met de Raad van Bestuur in het boekjaar 2023-2024 positief zijn geweest.

Naar aanleiding van een verzoek van de Raad van Bestuur hebben zij samen met de Raad van Toezicht in de loop van het jaar gesproken over het stroomlijnen en verbeteren van de onderlinge communicatie waar het gaat om het aanleveren van commentaar van de Raad van Toezicht op stukken.

Besluiten

In 2023-2024 heeft een aantal vergaderingen plaatsgevonden en zijn besluiten buiten vergadering genomen door de Raad van Toezicht omtrent, onder andere, de volgende onderwerpen:

- Goedkeuring jaarverslag en jaarrekening 2022-2023;
- Besprekingen en juridische beoordeling nieuwe huurovereenkomst t.b.v. verhuizing;
- Bespreking Governance code cultuur en de toepassing van het pas toe of leg uit principe;
- Bespreking huidige en voorgenomen governance/samenstelling bestuur en aanpassen van de statuten;
- Vaststelling van een profiel voor de Raad van Toezicht, uitbrengen vacature en gesprekken met een mogelijk nieuw lid;
- Goedkeuring begroting 2023-2024;
- Vaststellen geactualiseerde jaarplanning RvT;
- Actualisatie van het rooster van aftreden; en
- Evaluatie RvT Reglement en besluit tot noodzaak herziening daarvan.

Tegenstrijdige belangen

Alle leden van de Raad van Toezicht zijn onafhankelijk in de zin van artikel 6.3 van het 'Reglement Raad van Toezicht Stichting Drazans 2021'.

In het boekjaar 2023-2024 zijn geen besluiten genomen tot het aangaan van transacties of relaties waarbij tegenstrijdige belangen van bestuurders of toezichthouders (kunnen) spelen.

Vergoedingen

In 2023-2024 zijn geen vergoedingen en is geen beloning toegekend aan de leden van de Raad van Toezicht.

Diversiteit & Inclusie

Diversiteit en inclusie zijn belangrijke thema's voor Drazans als organisatie.

Op het gecombineerde niveau van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht is de Raad van Toezicht van mening dat er voldoende diversiteit is als het gaat om culturele achtergrond, etniciteit, seksuele geaardheid, leeftijd, kennis en vaardigheden. Op het vlak van gender diversiteit is echter ruimte voor verbetering. Zo bestaat de Raad van Bestuur en Raad van Toezicht enkel uit vrouwen.

De Raad van Toezicht is van mening dat Drazans, naar haar aard, een inclusieve organisatie is. De doelgroep is breed en Drazans geeft ruimte voor iedereen om zichzelf te zijn en uiting te kunnen geven aan hun identiteit. De lessen en activiteiten worden aangeboden aan alle jongeren, ongeacht culturele of sociaaleconomische achtergrond, nationaliteit, etniciteit, religie, geslacht, gender, seksuele oriëntatie, neurodiversiteit en fysieke mogelijkheden. De Raad van Toezicht begrijpt ook dat sprake is van veel diversiteit binnen de groepen, waaronder culturele diversiteit, sociaaleconomische diversiteit, etnische diversiteit, religieuze diversiteit, verschillende leeftijden en op het vlak van LHBTQI+.

Marie Weijand

Louella Legito

Thyla Fontein-Streefkerk

Financiën

Toelichting

In de afgelopen jaren is er een stijgende lijn te zien in de opbrengsten van Drazans. Dit is vooral het resultaat van grote projectsubsidies die in de afgelopen jaren zijn 'binnengehaald' voor talentontwikkeling en voor het educatieproject Kòrsou den nos Bista. In boekjaar 23|24 was deze stijging minimaal. De reden hiervoor is dat er geen nieuwe projecten zijn opgestart. De school heeft op dit moment de maximale hoeveelheid werk die met het huidige team gerealiseerd kan worden.

Dit jaar is er een negatief resultaat dat opgevangen kan worden vanuit de stichtingsreserve. Deze is dan ook gedaald van ANG 12.857 naar ANG 9.640.

Voor boekjaar 23|24 was er een voorziening getroffen van ANG 18.000 voor verhuiskosten. Echter zijn de verhuiskosten tot een minimum beperkt gebleven. Er is gekozen om deze reserve niet vrij te laten vallen, maar te laten staan. Drazans is voornemens om in de toekomst een stevige continuïteitsreserve op te bouwen. Om op deze manier tegenvallende subsidie-inkomsten op te kunnen vangen.

De liquiditeit van Drazans is op het moment van 31 juli 2024 positief:

Flottende activa ANG 38.854 / kortlopende schulden ANG 35.467 = 1,1

Een saldo boven 1 betekent dat op korte termijn er voldoende saldo is om openstaande schulden op te vangen.

De solvabiliteit van Drazans is op het moment van 31 juli 2024 gezond:

Eigen vermogen ANG 15.978 / totaal passiva ANG 60.832 x 100 = 26%

Een solvabiliteit boven 20% wordt als gezond gezien.

Echter bovenstaande getallen zijn een momentopname en zeggen vooral iets over de nabije toekomst. In de afgelopen jaren is een steeds groter gedeelte van de opbrengst afhankelijk van subsidie. Hierdoor is er ook een groter financieel risico. Door een stevige buffer op te bouwen, wordt er, in geval van bijvoorbeeld een niet toegekende subsidie, voldoende tijd gecreëerd om met het team op zoek te gaan naar nieuwe subsidiemogelijkheden om de projecten voort te kunnen zetten.

In het komende jaar zal er een berekening gemaakt worden van hoe hoog die continuïteitsreserve zou moeten zijn en hoe die zal worden opgebouwd.